

SDU International Journal of Educational Studies

The Teacher Competencies and Teacher Education in International Reports

Mustafa Yavuz, Tuğba Özkaral, Derya Yıldız
Necmettin Erbakan University

To cite this article:

Yavuz, M., Özkaral, T., & Yıldız, D. (2015). The teacher competencies and teacher education in international reports. *SDU International Journal of Educational Studies*, 2(2), 60-71.

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

Uluslararası Raporlarda Öğretmen Yeterlikleri ve Öğretmen Eğitimi

The Teacher Competencies and Teacher Education in International Reports

Mustafa Yavuz, Tuğba Özkaral, Derya Yıldız*
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet

Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler, teknolojik buluşlar ve yenilikler yaşama dair birçok ögenin yeniden gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bu açıdan yetiştirilen öğretmenlerin istenilen ve çağımıza uygun özelliklerde olabilmeleri adına çeşitli standart ya da yeterliklerin belirlenmesi gerekmekte ve buna bağlı olarak öğretmen eğitiminin yeniden yapılandırılması söz konusu olmaktadır. Bu araştırmanın amacı, birbirine bağlı ve birbirini etkileyen bu üç ögeyi yani öğretmen yeterlikleri, eğitimi ve eğitimcilerine ilişkin yayımlanmış olan raporları incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum (vaka) çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın kaynak ve materyallerini; öğretmen eğitimi alanında uluslararası düzeyde çalışmalar yapan kurumların; öğretmen yeterlikleri, eğitimi ve eğitimcilerine ilişkin yayımladıkları raporlar oluşturmaktadır. Araştırmada veriler “doküman incelemesi” ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında; yükseköğretim kurumları ile okullar arasında ilişki, uyum, bağ, güçlü ortaklık ve sorumlulukların olması gereği tespit edilmiştir. Öte yandan analiz edilen raporlarda yüksek lisans düzeyinde ve araştırma temelli öğretmen eğitiminin ön plana çıktığı görülmüştür. Araştırmada öne çıkan bulgulardan bir diğeri, öğretmen eğitiminde teori ve uygulama arasındaki uyumun sağlanması gerektiğidir. Ayrıca öğretmen eğitiminde yüksek kalitede eğitim ve öğretimin sağlanabilmesinde öğretmen eğitimcilerinin yetenek, nitelik ve uzmanlıkları önem arz etmektedir. Raporların öğretmen nitelikleri, yeterlikleri veya standartlarına da geniş yer verdikleri tespit edilmiş ve raporlarda 21. yüzyıl becerilerinden olan problem çözme ve takım çalışması gibi yeterliklerin ön plana çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yeterlikler, Öğretmen eğitimi, Öğretmen eğitimcileri.

Abstract

Developments experienced in the world and in our country, technological inventions and innovations make it essential to revise many elements about life. In this respect, it is necessary to determine various standards or competencies in order to make teachers who are taught have intended and contemporary features and restructuring teacher education is being discussed accordingly. The purpose of this research is to examine published reports on these three elements - that is to say teacher competencies, education and educator- which are attached to each other and affect each other. In the study, the case study which is one of the qualitative research methods was employed. Resources and materials of the research consisted of published reports on teacher competencies, education and educators. The data in the research were obtained using “the document analysis”. The analysis method was applied to analyze the data. The data obtained from the research display that there must be a relationship, a concordance, a connection and a strong association and responsibilities between higher education institutions and schools. On the other hand, it has been observed in the analyzed reports that teacher education at the level of master’s degree and research-based teacher education outstand. Besides, right combination between theory and application in teacher education must be ensured, and abilities, qualities and specialization of

*İletişim: Derya Yıldız, Necmettin Erbakan Üniversitesi, dcyildiz@konya.edu.tr

teacher educators become important in order to provide high quality education and teaching. It was determined that the reports also gave wide coverage to qualities, competencies or standards of teachers. It has been observed that competencies such as problem solving and teamwork which are among the skills of the 21st century come into prominence.

Key words: Competencies, Teacher education, Teacher educators.

GİRİŞ

Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler, teknolojik buluşlar ve yenilikler yaşama dair birçok ögenin yeniden gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin geleneksel olarak bilinen görev ve özellikleri de değişime uğramak zorundadır. 21. yüzyıl becerilerini önemseyen ve benimsemiş olan, öte yandan bu becerileri öğrencilerine kazandırmak adına çaba sarf eden öğretmenlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerde bulunması gereken bazı bilgi, beceri ve tutumların belirlenmesi gündeme gelmektedir. Başka bir deyişle, yetiştirilen öğretmenlerin istenilen ve çağımıza uygun özellikle olabilmeleri adına çeşitli standart ya da yeterliklerin belirlenmesi söz konusu olmaktadır.

Ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) üniversitelerle işbirliği yaparak, öğretmen yeterlikleri üzerine çalışmalar yürütmektedir. Öğretmen yeterliklerini belirlemeye yönelik bir dizi çalışma yapılmıştır. Ayrıca öğretmen yeterlikleri konusunun, Temel Eğitime Destek Projesi (TEDP) kapsamında projelendirildiği ve bu projenin Avrupa Birliği Komisyonu ile hükümet arasında 8 Şubat 2000 tarihinde imzalanan Finansman Anlaşmasıyla yürürlüğe girdiği de bilinmektedir. 2002 yılının Eylül ayında ise faaliyetlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

TEDP beş bileşenden oluşmaktadır. Bu bileşenlerden biri öğretmen eğitimidir. Öğretmen eğitimi bileşeni ile ilgili proje çalışmalarının sorumluluğunu “Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü” üstlenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin genel yeterlikleri ve özel alan yeterliklerinin belirlenmesi ile öğretmen yeterliklerinin iyileştirilmesine yönelik okul temelli meslekî gelişim kılavuzu hazırlığına ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. Öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumları kapsayan “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri”; öğretmen politikalarının belirlenmesinde, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinde, seçiminde, iş başarılarının ve performanslarının değerlendirilmesinde, kendilerini tanıma ve kariyer gelişimlerinde kullanılması bakımından 2006 yılında yayımlanmıştır (MEB, 2008).

Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri; ana yeterlik, ana yeterliklere ait alt yeterlikler ve bu alt yeterliklere ait performans göstergeleri şeklinde belirlenmiştir. Çalışmalar sonucunda belirlenen öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri şunlardır: Kişisel ve Meslekî Değerler-Meslekî Gelişim; Öğrenciyi Tanıma; Öğrenme ve Öğretme Süreci; Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme; Okul-Aile ve Toplum İlişkileri; Program ve İçerik Bilgisi (MEB, 2006). Ancak Türk Eğitim Derneği (2009) raporuna göre bazı göstergelerin değer, tutum ve inanış gibi zihinsel durumları içermesi, performans göstergesi sayısının çok fazla olması ve alt yeterlikler altında sunulan göstergelerde tekrarlar ve birbirini kapsayıcı göstergelerin olması; göstergelerin anlaşılabilir olmasını ve uygulanabilirliğini güçleştirmektedir. Öğretmen yeterliklerinin tanımlanmış olduğu fakat yeterliklerin nasıl uygulamaya dönüştürüleceği hakkında bilgilerin bulunmadığı da ifade edilmiştir.

Diğer ülkelerde daha çok “öğretmenlik mesleği standartları” şeklinde bir ifadenin yer aldığı görülmektedir. Örneğin Avustralya’da öğretmenlik mesleği standartları; meslekî bilgi, meslekî uygulama ve meslekî bağlılık olmak üzere üç temel gruba ayrılmaktadır ve toplam yedi standart mevcuttur. Bu standartlar birbirine bağlı ve örtüşen özelliktedir. Meslekî bilgi alanında iki standart yer almaktadır. Bunlar öğrencileri tanıma ve onların nasıl öğrendiklerini bilme, içeriği ve nasıl öğretileceğini bilme şeklinde ifade edilmiştir. Meslekî uygulama alanında üç standart bulunmaktadır. Bu standartlar etkili öğretme ve öğrenmeyi planlama ve uygulama; destekleyici ve güvenli öğrenme çevreleri oluşturma ve sürdürme; öğrenci öğrenmesini değerlendirme, geri dönüt sağlama ve rapor etmedir. Meslekî bağlılık alanındaysa iki standart mevcuttur ve meslekî öğrenmede bağlanma;

meslektaşlar, ebeveynler/bakıcılar ve toplumla profesyonel olarak meşgul olma şeklinde dile getirilmiştir (The Australian Institute for Teaching and School Leadership Limited, 2011).

ABD'nin eyaletlerinden biri olan New Jersey'de öğretmenlik mesleği standartları 2014 yılında yenilenmiştir. Bu standartlarda öncelikle öğrenme ve öğretme sürecinin dinamik olduğu vurgulanmakta ve 21. yüzyıl becerileri önemsenmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerde merak, yaratıcılık, inovasyon, küresel okuryazarlık, problem çözme ve iletişim becerileri geliştirmeleri gerekmektedir. Standartlar, dört başlık altında organize edilmiştir. Toplam 11 standart şu şekilde belirtilmiştir (New Jersey Department of Education, 2014): A. Öğrenci ve öğrenme (1. Öğrenci Geliştirme, 2. Öğrenme Farklılıkları, 3. Öğrenme Çevreleri); B. İçerik (1. İçerik/Alan Bilgisi, 2. İçerik Uygulaması); C. Öğretimsel Uygulamalar (1. Değerlendirme, 2. Öğretim Planlama, 3. Öğretim Stratejileri); D. Meslekî Sorumluluk (1. Meslekî Bilgi, 2. Liderlik ve İşbirliği, 3. Etik Uygulamalar). ABD'nin bir başka eyaleti olan Virginia'da ise öğretmenlik mesleği standartları, öğretmenlerin ne bilmesi ve ne yapması gerektiğini tanımlamaktadır. Standartlar aynı zamanda etkili bir öğretim için kavramsal bir model oluşturmaktadır. Altı adet standart başlığı bulunmaktadır ve bu başlıkların altında temel unsurlar (Key Element 1, 2, 3...) adı altında çeşitli açıklamalar yer almaktadır. Standartların başlıkları ise şu şekildedir: Meslekî Bilgi, Öğretimi Planlama, Öğretim Verimliliği, Öğrenci Öğrenmesi ve Değerlendirme, Profesyonellik, Öğrenme Çevresi. Örneğin, öğrenme çevresi standardının altında "öğretmenler güvenli ve pozitif bir öğrenme çevresi oluştururlar" şeklinde bir temel unsur yer almaktadır ve buna benzer temel unsurlara yer verilmektedir (Virginia Department of Education, 2011).

Öğretmenlik yeterlikleri veya standartları genel olarak meslekî bilgi, meslekî uygulama ve öğrenme-öğretme süreci gibi öğeleri içermektedir. Öğretmen yeterlikleri üzerinde önemle durulması gereken konulardan biridir. Ancak ele alınması gereken bir diğer önemli konu öğretmen yetiştirme ve eğitimidir. Avrupa Toplulukları Komisyonu (2008) tarafından, okul içinde öğrenci performansını etkileyen en önemli faktörün öğretmen kalitesi olduğu belirtilmiştir.

Finlandiya'nın son yıllarda ortaya çıkan eğitim başarısı da üstün, seçkin öğretmenlere bağlanmaktadır. Öte yandan Finlandiya'nın başarılı uygulamaları arasında; şu öğelerin yer aldığı görülmüştür: İçerik, eğitimi bilimi (pedagoji) ve eğitimsel teori ile birlikte araştırma yapmaya hazırlayan araştırma temelli öğretmen eğitimi programlarının düzenli gelişmesi; Öğretmen eğitimi ve meslekî gelişimi için kayda değer finansal destek; Uygun ve adaletli maaşlar; Destekleyici çalışma koşulları; Öğretmenliğin saygı duyulan bir meslek olması; öğretmenlerin öğretim programını düzenleme ve öğrenci değerlendirme gibi konularda önemli derecede yetki ve bağımsızlığa sahip olmaları (Sahlberg, 2010).

Ülkemizde de öğretmen yetiştirme konusunda çalışmalar söz konusudur. YÖK (2007) tarafından yayımlanan rapora göre, cumhuriyetin başlangıç yıllarından beri hükümetler tarafından eğitim sisteminin en öncelikli konularından biri öğretmen yetiştirmedir. Özellikle de ilkokullara öğretmen yetiştirme konusu üzerinde her dönem durulmuş ve 1923-1981 döneminde ilkokullara öğretmen yetiştirmenin temel kaynağı "İlk öğretmen Okulları, Köy Enstitüleri ve İki Yıllık Eğitim Enstitüleri" olmuştur. Ortaokullara öğretmen yetiştirmede ise temel kaynak "Üç Yıllık Eğitim Enstitüleri" olmuş ve bu okullar 1978-79 öğretim yılından 1981-82 öğretim yılı sonuna kadar "Yüksek Öğretmen Okulu" adıyla var olmuşlardır. Liselere öğretmen yetiştirmede 1923-1981 yılları arasında iki kaynaktan söz etmek mümkündür. Bunlar "Yüksek Öğretmen Okulları" ve "Üniversiteler" dir. 1982 yılına kadar öğretmen yetiştirme görevi bütünüyle MEB'e verilmiş olsa da üniversitelerin de öğretmen yetiştirmede sürekli olarak önemli bir kaynak olduğu ifade edilmektedir. 1982'de ise öğretmen yetiştirme görevinin üniversitelere geçişi söz konusu olmaktadır.

1982 yılında YÖK'ün kurulması ile Eğitim Enstitüleri, Eğitim Fakültesi adı ile üniversitelere bağlanmıştır. Böylece öğretmen yetiştirme üniversitelerde; Fen-Edebiyat fakültelerinde öğrencilere pedagojik formasyon dersleri verilerek ve Eğitim Fakültelerinde olmak üzere iki ayrı kaynakla gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda öğretmen yetiştirme konusunda yaşanan gelişmelerden birisiyse, YÖK genel kurulunun 2010 yılında aldığı bir karardır. Bu kararla, tezsiz yüksek lisans programları kaldırılarak yerine tekrar pedagojik formasyon eğitimi getirilmiştir. Mezun olan öğrenciler, ücret karşılığında YÖK'ün izin verdiği üniversitelerin açtığı Pedagojik Formasyon kurslarına

katılmaktadırlar (Yapıcı & Yapıcı, 2013). Bununla birlikte pedagojik formasyon eğitimleri düzenli periyotlarla değil, her yıl yeniden alınan kararlarla açılmakta bazı yıllarda ise hiç açılmamaktadır. Ayrıca bu eğitimlerin etkililiği ile ilgili araştırmaların yapılması, konuyla ilgili raporların düzenlenmesi, alanda yaşanan sorunların kapsamlı olarak tespit edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Öğretmen yetiştirilmesi noktasında bir diğer ele alınması gereken konu öğretmen eğitimcileridir. Öğretmen eğitimcileri, öğretmen eğitiminde kalite geliştirme konusunda kilit rol oynayan kişilerdir. Bu nedenle onlar öğretmen eğitiminin yenileşmesinde temel taşlar olma yönünde desteklenmelidirler. Dahası öğretmen eğitimcileri rol model olmaktadır. Öğretmenlerin çoğu onlardan sınıfta etkin kullandıkları yeterlikleri (bilgi, beceri ve tutum) edinmektedirler. Etkili öğretim stratejileriyle model olan öğretmen eğitimcileri, eğitim sisteminin kalitesini sürdürme ve geliştirme konusunda potansiyel olarak önemli bir rol oynamaktadır (European Commission / Directorate - General for Education and Culture, 2010). Dolayısıyla öğretmenlerin iyi yetişebilmesi için onları yetiştiren kurumlara yani eğitim fakültelerine ve bu fakültelerde onları yetiştiren kişilere de büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmen eğitimcileri başka bir deyişle öğretmen eğitimi veren akademisyenlerin yeterlikleri de ayrı bir öneme sahip olmaktadır.

Öğretmen yeterlikleri ve öğretmen eğitimine ilişkin ilişkin yurt içinde ve yurt dışında yapılmış araştırma ve raporlar yer almaktadır. Bu araştırma ve raporların incelenmesinin Türk eğitim sistemi içerisinde önemli bir alanı oluşturan öğretmen eğitimi konusunda yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmada öğretmen eğitimi alanında uluslararası düzeyde çalışmalar yapan kurumların öğretmen yeterlikleri, eğitimi ve eğitimcileri konusunda yayımladıkları raporların incelenerek ülkemiz için katkı sağlayıcı olması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum (vaka) çalışması kullanılmıştır. Vaka çalışması, sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesidir. Nitel vaka çalışmalarının özellikleri arasında betimleme yer almaktadır. Betimleme vaka çalışması sonucunda elde edilen nihai ürünün, araştırılan olgunun zengin ve yoğun bir biçimde betimlenmesi olarak ifade edilmektedir (Merriam, 2013). Bir durum çalışmasında bulgular bölümü hem bir durumun betimlenmesini hem de durum çalışmasında araştırmacının ortaya çıkardığı tema veya konuları içermektedir (Creswell, 2013).

Kaynak ve Materyaller

Araştırmanın kaynak ve materyallerini, öğretmen eğitiminde uluslararası düzeyde çalışmalar yapan birimlerin öğretmen yeterlikleri, eğitimi ve eğitimcilerine ilişkin olarak kapsamlı ve kurumsal düzeyde hazırlanan raporları oluşturmaktadır. Aşağıdaki tabloda raporların adları, bu raporları yayımlayan kurumlar ve raporların yayımlanma yılları yer almaktadır.

Tablo 1. Kaynak ve materyaller

Rapor Adı	Yayımlayan Kurum	Yayımlanma Yılı
Teacher Education in Europe/ An ETUCE Policy Paper (Avrupa'da Öğretmen Eğitimi / ETUCE Politika Raporu)	ETUCE-European Trade Union Committee for Education (Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi)	2008

Green Paper on Teacher Education in Europe / High Quality Teacher Education for High Quality Education and Training (Avrupa'da Öğretmen Eğitiminde Yeşil Kitap /Yüksek Kalite Eğitim ve Öğretim İçin Üstün Nitelikli Öğretmen Eğitimi)	Thematic Network on Teacher Education in Europe (Avrupa'da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ)	2000
Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications (Öğretmen Yeterlik ve Kalitesinde Ortak Avrupa Prensipleri)	European Commission, Directorate-General for Education and Culture (Avrupa Komisyonu, Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü)	2010
Initial Teacher Education and Continuing Training Policies in a Comparative Perspective (Karşılaştırmalı Başlangıç Öğretmen Eğitimi ve Sürekli Eğitim Politikaları İncelemeleri)	OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü).	2009

Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel araştırmada, geleneksel olarak üç temel bilgi toplama şekli bulunmaktadır. Bunlar; mülakat, gözlem, doküman ve eserlerin incelenmesidir (Merriam, 2013). Bu araştırmada veriler “doküman incelemesi” ile elde edilmiştir.

Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Doküman incelemesinin aşamaları ise; dokümanlara ulaşma, özgünlüğü (orjinallik) kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2011). Dokümanlar, bilgisayar ya da internet kullanılarak elektronik bir formatta elde edilebilir (Baş & Akturan, 2013).

Bu araştırmanın dokümanları olan raporlar elektronik formatta elde edilmiştir. Araştırmacılar tarafından raporlar İngilizceden Türkçeye çevrilmiştir. Verilerin analizinde, içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi dört aşamada yapılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2013): (1) Araştırmada elde edilen veriler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde kodlanmıştır. (2) Kodlanan verileri genel düzeyde açıklayan ve kodları belirgin kategoriler altında toplayan temalar bulunmuştur. (3) Veriler elde edilen kodlara ve temalara göre düzenlenmiş ve tanımlanmıştır. (4) Son aşamada ise ayrıntılı biçimde tanımlanan bulgular araştırmacılar tarafından yorumlanmış ve bazı sonuçlar çıkarılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde, içerik analizi sonucunda elde edilen temalar ve bu temalarla ilgili raporlardan yapılan birebir alıntılara yer verilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları ile Okullar Arasında İlişki ve Uyum

Raporlarda yükseköğretim kurumları ile okullar arasında ilişki, uyum, bağ-güçlü ortaklık ve sorumlulukların olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Böylece her iki taraf açısından da olumlu gelişmelerin yaşanacağı ifade edilmiştir.

Öğretmen eğitimi üniversite ve diğer yükseköğretim kurumlarının sorumluluğunda olmalıdır. Ancak yükseköğretim kurumları ile okullar arasında ilişki ve uyum olmalıdır (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Öğretmen eğitiminin bütün paydaşları “öğretmen eğitimi kurumları, öğretmenler ve okullar” arasında aktif sistemli ilişkiler ve bağlar son derece önemlidir. Öğretmen eğitimi kurumları, öğretmenler ve okullar arasında okul geliştirme faaliyetleri; başlangıç öğretmen eğitimi programlarının öğretmenlik uygulaması ögesi ve araştırma geliştirme gibi alanlarda sıkı işbirliği okulların yanı sıra öğretmen eğitimi kurumlarında da gelişim ve öğrenme kültürlerini oluşturma ve sürdürmede önemlidir (Thematic Network on Teacher Education in Europe /Avrupa’da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ, 2000).

Öğretmen eğitimi “yükseköğretim kurumları ve okullar veya öğretmenlerin göreve başlayacakları diğer kurumlar arasındaki güçlü ortaklıklar” tarafından desteklenmelidir (European Commission, Directorate-General for Education and Culture /Avrupa Komisyonu, Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü, 2010).

Ülkeler teori-uygulama arasındaki boşluğu doldurmak için öğretmenlerin eğitiminde “öğretmen eğitim kurumları ile okullar” arasında karşılıklı sorumluluklar oluşturmalıdır. Bu durum öğretmenlik mesleğinin statüsünün artmasına olanak verecektir (OECD / Organisation for Economic Co-operation and Development/ Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü, 2009).

Yüksek Lisans Düzeyinde ve Araştırma Odaklı Öğretmen Eğitimi

Bu çalışmada analiz edilen raporlarda yüksek lisans düzeyinde ve araştırma temelli öğretmen eğitimi ön plana çıkmaktadır. Lisans düzeyi öğretmen eğitiminde araştırmanın ve araştırma projelerinin önemine değinilmektedir. Ayrıca tüm öğretmenlerin yüksek lisans düzeyinde eğitilmesi gerektiği de vurgulanmaktadır. Günümüzde ilkökul öğretmenlerinin yüksek lisans derecesinde öğrenim gördüğü ülkelere yer verilmektedir. Diğer ülkelerin de bu uygulamaya geçmesi önerilmekte ve savunulmaktadır.

Başlangıç öğretmen eğitimini geliştirmek için, eğitimde yüksek lisans düzeyinde araştırma güçlendirilmelidir. Araştırma projeleri, ilk öğretmen eğitiminin önemli bir parçası olmalıdır. Yüksek lisans düzeyinde başlangıç öğretmen eğitimi, pedagojik uygulama ve çapraz öğretim yetenekleri dâhil olmak üzere ilgili tüm konularda derinlemesine nitelikler sağlar (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Tüm öğretmenler yüksek lisans düzeyinde eğitilmelidir. İlkökul öğretmenlerinin yüksek lisans derecesinde öğrenim gördüğü ülkeler arasında Estonya, Finlandiya, Almanya, Polonya, Portekiz, Slovenya yer almaktadır (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

İstenilen değişim hayata geçirilirse; öğretmen eğitiminin gelecekteki program ve müfredatları daha çok süreç, problem, proje ve araştırmaya dayalı öğrenme çevrelerine yönelik olacaktır (Thematic Network on Teacher Education in Europe /Avrupa’da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ, 2000).

Alan yazında yüksek lisans düzeyinde öğretmen eğitimini destekleyen araştırmalar vardır. Örneğin; Maden’e (2014) göre, Türkiye’de birçok meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğini de icra etmek

için lisans düzeyinde eğitim almak yeterli görülmektedir oysa öğretmenlik yapabilmek için “yüksek lisans yapmış olmak zorunluluğu” getirilebilir. Özcan’ın (2011) araştırmasında da, Türkiye’de öğretmen eğitiminin yüksek lisans düzeyinde olması için yasal düzenlemelerin yapılması gerektiği dile getirilmiştir. Sözen ve Çabuk’un (2013) çalışmalarında ise Almanya’nın alan öğretmenlerine yüksek lisansı zorunlu tuttuğu ve Türkiye’deki öğretmen yetiştirme programlarında da bu durumun uygulanabileceği belirtilerek öğretmenlerin gelişimi açısından katkılar sağlayabileceği ifade edilmiştir.

Yüksek lisans düzeyinde ve araştırma odaklı öğretmen eğitimin en önemli çıktısının, alandaki yayımları takip edebilecek yeterlikte, öğrenmeyi sürdüren, araştırma okur-yazarı ve eğitim sürecinde algıladıkları problemleri çözebilecek bir araştırma yeterliğine sahip öğretmenler olacağı düşünülmektedir.

Öğretmen Eğitimi Programlarında Bulunması Gereken Özellikler

Öğretmen eğitimine ilişkin incelenen raporlarda, öğretmen eğitimi programlarında bulunması gereken bazı özellikler göze çarpmaktadır. Özellikle teori ve uygulamanın doğru kombinasyonu öne çıkmaktadır. Başka bir deyişle, teorilerin gerçek ortamlarda uygulamaya dönüştürülebilmesi önemsenmekte ve bu beceriye sahip bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Diğer yandan, öğretmen eğitiminin günümüz toplumunun gerekleriyle baş edecek niteliklere sahip bireyler yetiştirmek üzere var olması gerektiği de vurgulanmaktadır.

Diğer yandan günümüzde artık bireyler hem kurumlarla hem de birbirleriyle diyaloglarını büyük oranda bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla sürdürmektedirler. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaşamımızdaki yeri ve önemi yadsınamaz durumdadır elbette. Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını öğrenme ortamlarında kullanabilmek; doğru zamanda, doğru yerde, doğru bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını kullanmada öğrencilere rehberlik etmek günümüz eğitim dünyasında büyük bir öneme sahip olmaktadır. Araştırmada incelenen raporlarda da öğretmenlere sunulması gereken imkânlar içerisinde “Bilişim ve İletişim Teknolojileri (ICT) konusunda uzmanlaşma imkânı verilmeli” gibi ifadeler yer almaktadır.

Öğretmen eğitimi programları özellikle ırk, cinsiyet, etnik köken ya da kültürel birikimlerini göz önüne almadan her öğrencisini anlamlı öğrenmeye teşvik eden geleceğin öğretmenlerini hazırlamada sorumludur. Öğretmen eğitimi programlarının süresi ve içeriği öğretmenlerin niteliğinde önemli bir etkiye sahiptir. Öğretmen eğitiminde temel öğelerden birisi teori ve uygulama arasındaki uyumu sağlamaktır. Öğretmen eğitimi günümüz toplumlarının gerekleriyle yeterince baş edecek öğrenciler yetiştirmelidir. Geleceğin öğretmenlerine teknik ve pedagojik olarak Bilişim ve İletişim Teknolojileri (ICT) konusunda uzmanlaşma imkânı verilmelidir (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Öğretmen eğitimi programları düzenlenirken dikkate alınması gerekenler durumlar söz konusudur. Öğretmen eğitiminde uygulamanın rolü yeniden değerlendirilmek zorundadır. Başlangıç öğretmen eğitimi boyunca sürdürülen stajlarda öğretmen adaylarına sınıflara alışma imkânı verme; onların öğretmenlik kariyerlerinin başlangıcında yaşayacakları gerçeklik şokunu önleme; uygulama problemleri ile pedagojik teoriyi ilişkilendirme; sağlam bir meslekî kimlik oluşturma gibi amaçlarla uygulama yeniden ele alınmalıdır (OECD / Organisation for Economic Cooperation and Development/ Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü, 2009).

Öğretmen eğitimi programlarında uygulamanın önemli bir yere sahip olduğu alan yazında birçok çalışmada yer almaktadır. Küçükahmet’e (2007) göre, öğretmen yetiştiren kurum programlarına titizlikle yerleştirilmesi gereken hususlardan biri, uygulama faaliyetleridir. Bu konuda sağlanacak birlik, yetişecek öğretmenin standardını belirlemektedir. Yıldırım ve Vural’a (2014) göre ise staj dönemi içerisinde öğretmen adayları yoğun bir uygulama süreci ile mesleğe daha hazır hâle getirilmelidirler. Aykaç, Kabaran ve Bilgin (2014) araştırmalarında Almanya, İngiltere ve özellikle

Finlandiya’da öğretmenlik uygulamalarının programının büyük bir kısmını oluşturduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Meslekî Gelişimin Ayrılmaz Bir Parçası Olan Öğretmen Hareketliliği

Bilindiği üzere Comenius Programı, genel olarak okul eğitiminde kaliteyi artırmayı ve Avrupa boyutunu güçlendirmeyi hedefleyen bir hayat boyu öğrenme programıdır. Programa 27 AB üyesi ülke ile birlikte Türkiye de dâhil olmaktadır. Program okul eğitimine taraf olan kurum ve kuruluşlar ile bu kurumlardaki idareciler, eğitimciler/öğretmenler, öğretmen adayları ve öğrencileri kapsamaktadır. İncelenmiş olan raporlarda Erasmus çerçevesinde öğretmen hareketliliğinin öneminden söz edilmektedir. Başlangıç eğitiminde ve devam eden süreçte bu hareketliliğin gerekli olduğu ifade edilmektedir.

Eğitim sisteminin farklı sektörleri arasında öğretmen hareketliliği teşvik edilmelidir. Comenius programı öğretmenler için hareketlilik, dayanışma, iletişim ağı fırsatlarına yer vermektedir; bazı fırsatlar öğretmen eğitimcileri için de mevcuttur. Öğretmen eğitimcileri ve kurumları Erasmus ve Leonardo da Vinci programlarından bireysel gelişim ve dayanışma için faydalanmalıdırlar. Ayrıca hareketlilik meslekî gelişimin ayrılmaz bir parçasıdır. (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Hareketlilik, başlangıç ve devam eden öğretmen eğitimi programlarının merkezî bir ögesi olmalıdır (European Commission, Directorate-General for Education and Culture /Avrupa Komisyonu, Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü, 2010).

Raporlar birlikte değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının hem öğrenim sürecinde hem de öğretmenlik mesleğini sürdürürken farklı ülkelerin deneyimlerinden yararlanmalarının gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle gerek eğitim fakülteleri, gerekse Milli Eğitim Bakanlığı planlamalarını bu amacı gerçekleştirecek düzeyde yaparak, öğretmen niteliğinin artırılmasına katkı sağlayabilirler.

Öğretmen Eğitiminde Kilit Nokta: Öğretmen Eğitimcileri

Doğan’a (2005) göre öğretmenlik mesleğinin kalitesinin yükseltilmesinde, öğretmen yetiştiren öğretim elemanlarının kalitesi önem taşımaktadır. Bu nedenle öğretim elemanı yetiştirilmesine önem verilmelidir. Öğretmen adaylarına rehberlik eden, onları yetiştiren ve eğitim reformlarını hayata geçirebilecek olan bireyler elbette öğretmen eğitimcileri olan akademisyenlerdir. Kaliteli bir öğretmen eğitimi oluşturmada öğretmen eğitimcilerinin yetenek ve uzmanlıkları büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle raporlarda da öğretmen eğitimcileri kilit nokta olarak ifade edilmekte ve onların meslekî gelişimleri de önemsenmektedir.

Yüksek kalite öğretmen eğitimi sağlama ve geliştirmede öğretmen eğitimcileri kilit nokta olduğu için Avrupa Birliği ve üye ülkeler onları işe almada ve nitelikler, çalışma koşulları, meslekî gelişim ve yenilenme fırsatları gibi konularda daha dikkatli olmalıdırlar. Tüm öğretmenler yükseköğretimde yüksek lisans düzeyinde eğitilmeli ve şüphesiz öğretmen eğitimcileri bu düzeyde eğitmeyi gerektiren niteliklere sahip olmalıdırlar (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Öğretmen eğitiminin kalite ve etkisi, büyük oranda öğretmen eğitimcilerinin yetenek ve uzmanlıklarına dayanmaktadır. Yüksek kalite öğretmen eğitimi üstün nitelikli öğretmen eğitimcilerine bağlıdır. Ancak, Avrupa Birliği’ne üye ülkelerin çoğunda bir öğretmen eğitimcisi olarak çalışmak için oldukça zayıf resmi nitelikler gerekmektedir özellikle de meslekî öğretimin diğer alanlarıyla kıyaslandığında. Öğretmen eğitimcilerinin ve yükseköğretim kurumlarındaki diğer öğretmenlerin sürekli meslekî gelişimleri desteklenmelidir (Thematic Network on Teacher Education in Europe /Avrupa’da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ, 2000).

Öğretmenlerin Meslekî Gelişim Süreçleri

Nitelikli meslekî gelişim, öğretmen uygulamalarını ve dolayısıyla öğrenci öğrenmelerini büyük bir oranda etkileyebilir. Bu noktadan hareketle, raporlarda meslekî gelişimin bir zorunluluk olduğu vurgulanmaktadır. Öğretmen eğitimi ise kesintisiz bir sürecin parçası olarak görülmektedir.

Devam eden meslekî gelişim bir zorunluluktur. Öğretmenlerin meslekî gelişimine başlangıç eğitim kurumlarının yani üniversite ya da yüksekokulların katılmış olması ideal bir durumdur. Öğretmenlerin meslekî yaşamlarında çeşitli görevleri idare etmede ihtiyaç duyacakları bazı bilgi ve becerileri başlangıç eğitiminde elde etmeleri mümkün değildir. Öğretmen olmak kademeli bir süreçtir. Öğretmen eğitiminin yaşam boyu öğrenme kapsamında uzun bir kariyer süreci olarak görülmesi gerekir (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Öğretmen eğitimi, meslekî kariyerlerinin tüm aşamaları boyunca öğretmenlerin meslekî gelişimlerini desteklemelidir. Açık, dinamik bir sistem ve kesintisiz bir sürecin parçası olarak düşünülmalıdır (Thematic Network on Teacher Education in Europe /Avrupa'da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ, 2000).

Öğretmen eğitimi bir süreç olarak görülmelidir. Başlangıç öğretmen eğitimi ile meslekî gelişimin bütünlüğü geliştirilmek zorundadır. Öğretmen eğitimi başlangıç eğitiminden emekliliğe kadar süren yaşam boyu tecrübe edinme durumudur. Başlangıç eğitiminde, öğretmenler görevlerinde ihtiyaç duyacakları sağlam bilgi temeli ve yetenekler edinmektedirler. Devam eden eğitim, bu mirası güncellemeleri ve öğrenme çevresinin değişimlerine uyum sağlamaları konusunda imkânlar sağlamaktadır. Devam eden eğitim öğretmenlerin meslekî sorumluluklarının ayrılmaz bir parçası olarak algılanmalıdır (OECD/ Organisation for Economic Cooperation and Development/ Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü, 2009).

Alan yazında öğretmenlerin meslekî gelişimini ve gerekliliğini destekleyen araştırmalar bulunmaktadır. Örneğin Seferoğlu'na (2004) göre, meslekî açıdan iyi yetişen öğretmenler öğrencileri için olumlu öğrenme koşulları sağlayabilir. Bu sebeple nitelikli öğretmen ve nitelikli öğretim için meslekî gelişim konusunda öğretmenlere sağlanmış sürekli bir desteğin varlığı büyük önem taşımaktadır. Eurydice (2013) raporuna göre okullar öğretmenler için artan sayıda meslekî gelişim planı yapmak durumundadır. Ülkelerin çoğu öğretmenler için sürekli meslekî gelişimi bir görev olarak kabul etmektedir. Ayrıca, bazı ülkelerde sürekli meslekî gelişime katılım kariyerde ilerleme ve maaş artışı için önemli bir etkidir. Öte yandan çoğu Avrupa ülkesinde, okulların tüm okul personeli için sürekli meslekî gelişim planı olması gereklidir.

Öğretmen Nitelik, Yeterlik ve Standartları

Araştırmada analiz edilen raporlarda öğretmen nitelik, yeterlik veya standartlarına da geniş yer verilmektedir. Çağın gerektirdiği bazı nitelikler, öğretmenlerin geleneksel olarak bilinen görev ve niteliklerini de değişime uğratmaktadır. Bu nedenle raporlarda da 21. yüzyıl becerilerinden olan problem çözme ve takım çalışması gibi özellikler de ön plana çıkmaktadır.

Öğretim becerileri durağan, sabit öğeler değildir; bir öğretmenin kariyerinin bütün farklı aşamalarında değişime uğrarlar ve devam eden bir sürecin parçasıdır. Benzer bir şekilde nitelikler de durağan olarak gösterilemez. Bütün standartlar “meslekî bilgi ve kavrama”, “meslekî beceriler” ile “meslekî değerler ve bağlılık” konusunda gelişmeyi gerektirmelidir. Ayrıca öğretmenin meslekî özerkliği eğitimin niteliğini arttırmada kritik bir öneme sahiptir (ETUCE-European Trade Union Committee for Education /Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Eğitim Komitesi, 2008).

Öğretmenler yüksek kalite eğitim ve öğretimi gerçeğe dönüştürmek için etkili öğrenme çevreleri oluşturma yeteneğine sahip olmalıdır. Geniş bir bilgi temeli sağlamak için akademik bilgilerini öğrenme ve öğretme durumlarına dönüştürebilmelidir. Öğretme ve öğrenmenin zorlu görevlerini

yerine getirmek için ortak problem çözme ve takım çalışması vazgeçilmez görünmektedir (Thematic Network on Teacher Education in Europe /Avrupa'da Öğretmen Eğitiminde Tematik Ağ, 2000).

Öğretmenler bilginin farklı türleriyle çalışabilmelidirler. Öğretmenlerin eğitimi ve meslekî gelişimi bilgiye ulaşma, analiz etme, doğrulama, yansıtma ve aktarma; teknoloji kullanımını etkin kullanma ile donatılmalıdır (European Commission, Directorate-General for Education and Culture /Avrupa Komisyonu, Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü, 2010).

Azar'a (2011) göre, Millî Eğitim Bakanlığı bir yandan öğretmenlerin nitelikli yetiştirilmesi amacıyla özellikle öğretmen yeterliklerinin belirlenmesine yönelik bir çok çalışma gerçekleştirirken; öte yandan da açılan bu pedagojik formasyon sertifika eğitimi programları ile isteyen herkese, belirlenen öğretmen yeterliklerini göz ardı ederek öğretmenlik yolunu açmaktadır. Böylelikle oluşan bu ikilem, nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda çok ciddi endişeler yaratmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmen yeterlikleri, eğitimi ve eğitimcilerine ilişkin raporların incelendiği bu çalışmada elde edilen bulgulara göre; yükseköğretim kurumları ile okullar arasında ilişki, uyum, bağ-güçlü ortaklık ve sorumlulukların olması gereği tespit edilmiştir. Öte yandan raporlarda yüksek lisans düzeyinde ve araştırma temelli öğretmen eğitiminin ön plana çıktığı görülmüştür. Özellikle lisans düzeyi öğretmen eğitiminde araştırmanın ve araştırma projelerinin önemine değinilmektedir. ETUCE tarafından yayımlanan raporda ise tüm öğretmenlerin yüksek lisans düzeyinde eğitilmesi gerektiği de vurgulanmakta ve savunulmaktadır.

Araştırmada öne çıkan bulgulardan birisi, öğretmen eğitiminde teori ve uygulama arasındaki uyumun sağlanması gerektiğidir. Ayrıca “uygulamanın önemi yeniden değerlendirilmeli” şeklinde ifadeler de karşılaşılmıştır. Bunun gerekçesi ise “öğretmenlerin öğretmenlik kariyerlerinin başlangıcında yaşayacakları gerçeklik şokunu önleme” vb. durumlar olmaktadır. Öğretmen eğitiminde önemsenen bir diğer konu ise, geleceğin öğretmenlerine teknik ve pedagojik olarak “Bilişim ve İletişim Teknolojileri (ICT)” konusunda uzmanlaşma imkânının verilmesi gerektiğidir.

Araştırmada meslekî gelişimin ayrılmaz bir parçası olarak “öğretmen hareketliliği” dikkati çekmektedir. Başlangıç eğitiminde de öğretmen hareketliliğinin gerekli olduğu tespit edilen bulgulardan birisidir.

Raporlara göre öğretmen eğitimcileri, öğretmen eğitiminde kilit nokta olarak görülmektedir. Öğretmen eğitiminde yüksek kalitede eğitim ve öğretimin sağlanabilmesi için öğretmen eğitimcilerinin yetenek, nitelik ve uzmanlıkları önem arz etmektedir. Raporlarda üzerinde durulan konulardan bir diğeri ise, öğretmenlerin meslekî gelişim süreçleridir.

Araştırmada; raporların öğretmen nitelikleri, yeterlikleri veya standartlarına da geniş yer verdikleri tespit edilmiştir. Çağın gerektirdiği bazı nitelikler, öğretmenlerin geleneksel olarak bilinen görev ve niteliklerini de değişime uğratmaktadır. Bu nedenle raporlarda 21. yüzyıl becerilerinden olan problem çözme ve takım çalışması gibi yeterlikler ön plana çıkmaktadır.

Araştırma bulgularından hareketle aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1. Öğretmen eğitimi lisans düzeyinde araştırma odaklı olmalı daha sonrasında ise yüksek lisans eğitimi ile tamamlanmalıdır.
2. Uygulama ve teori arasında denge oluşturmak için okullardan daha çok yararlanılarak, öğretmen adayı öğrencilerin uygulama olanakları artırılmalıdır.
3. Öğretmenlik mesleğine başladıktan sonra, meslekî gelişim, eğitim fakülteleri ile işbirliği içerisinde devam etmelidir.
4. Öğretmen adayı öğrencilerin öğrenci değişim programları kapsamında yurt dışı deneyimleri artırılmalıdır.

5. Öğretmen adayları ve öğretmenlerin bilişim ve iletişim teknolojileri yeterlikleri artırılarak öğrenme ortamlarında öğretim teknolojilerinden daha fazla yararlanabilmelerinin önü açılmalıdır.
6. Öğretmen adaylarının eğitiminde ve öğretmen meslekî gelişim eğitimlerinde meslekî beceriler kazandırmanın yanı sıra, meslekî değerler ve bağlılık kazandırılmaya yönelik eğitimler de verilmelidir.
7. Öğretmen adayı ve öğretmen eğitimlerinin günün ve geleceğin ihtiyaçlarına yönelik araştırma temelli olarak belirlenerek kesintisiz sürdürülmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aykaç, N. & Kabaran, H. & Bilgin, H. (2014). Türkiye’de ve bazı Avrupa Birliği ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamalarının karşılaştırılması olarak incelenmesi (Almanya, Finlandiya, Fransa, İngiltere ve Türkiye Örneği). *Turkish Studies*, 9(3), 279-292.
- Azar, A. (2011). Türkiye’deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: nitelik mi, nicelik mi? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 36-38.
- Baş, T. & Akturan, U. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Commission of the European Communities (2008). *Improving competences for the 21st Century: An agenda for European Cooperation on schools*. Brussels. (<http://ec.europa.eu>) (Erişim Tarihi: 06.06.2015).
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Mesut Bütün & Selçuk Beşir Demir (Çev. Ed.). Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Doğan, C. (2005). Türkiye’de sınıf öğretmeni yetiştirme politikaları ve sorunları. *Bilim Dergisi*, 35, 133-149.
- ETUCE/ European Trade Union Committee for education (2008). *Teacher Education in Europe/ An ETUCE Policy Paper*. (<http://ec.europa.eu>) (Erişim Tarihi: 05.06.2015).
- European Commission (2013). *Key Data on teachers and school leaders in Europe*. Eurydice Report. (<http://ec.europa.eu>) (Erişim Tarihi: 06.06.2015).
- European Commission / Directorate - General for Education and Culture (2010). *The profession of teacher educator in Europe*. Iceland. (<http://ec.europa.eu>) (Erişim Tarihi: 11.07.2015).
- Küçükahmet, L. (2007). 2006-2007 Öğretim yılında uygulanmaya başlanan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203-218.
- Maden, S. (2014). Türkiye’deki öğretmen eğitiminin Almanya’nın Kuzey Ren Vestfalya eyaletindeki ve kimi Avrupa Birliği’ne üye ülkelerin öğretmen yetiştirme süreçleri ile karşılaştırılması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 67-86.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. Selahattin Turan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayınevi.
- MEB (2006). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. (<http://www.meb.gov.tr/>) (Erişim Tarihi: 16.08.2015).
- MEB (2008). *Öğretmen yeterlikleri öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri*. <http://www.meb.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 15.08.2015).
- New Jersey Department of Education (2014). *New Jersey professional standards for teachers* (N.J.A.C. 6A: 9C-3. 3): Foundations of Effective Practice. (<http://www.nj.gov/education>) (Erişim Tarihi: 12.08.2015).
- OECD (2009). *Initial teacher education and continuing training policies in a comparative perspective*. (<http://www.oecd.org/education>) (Erişim Tarihi: 11.08.2015).
- Özcan, M. (2011). *Bilgi çağında öğretmen eğitimi, nitelikleri ve gücü bir reform önerisi*. Ankara: TED Yayıncılık.
- Sahlberg, P. (2010). The secret to Finland’s success: educating teachers. stanford center for opportunity policy in education/research brief. (<https://edpolicy.stanford.edu>) (Erişim Tarihi: 11.08.2015).
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlikleri ve meslekî gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Sözen, S. & Çabuk, A. (2013). Türkiye, Avusturya ve Almanya öğretmen yetiştirme sistemlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Özel Sayı, 213-230.
- The Australian Institute for Teaching and School Leadership Limited (2011). *Australian professional standards for teachers*. (<http://www.aitsl.edu.au>) (Erişim Tarihi: 10.08.2015).
- Thematic Network on Teacher Education in Europe (2000). *Green paper on teacher education in Europe / high quality teacher education for high quality education and training*. (<http://entep.unibuc.eu>) (Erişim Tarihi: 30.06.2015).
- Türk Eğitim Derneği (2009). *Öğretmen yeterlikleri özet rapor “öğretmene yatırım, geleceğe atılım”*. (<http://www.ted.org.tr/>) (Erişim Tarihi: 18.05.2015).

- Virginia Department of Education (2011). *Virginia standards for the professional practice of teachers*. (<http://doe.virginia.gov>) (Erişim Tarihi: 08.07.2015).
- Yapıcı, M. & Yapıcı, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının pedagojik formasyona ilişkin metaforları. *Turkish Studies*, 8, 1421-1429.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, İ. & Vural, Ö F. (2014). Türkiye’de öğretmen yetiştirme ve pedagojik formasyon sorunu. *Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*, 3(1), 73-90.
- YÖK (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007) öğretmenin üniversitede yetiştirilmesinin değerlendirilmesi*. (<http://www.yok.gov.tr/>) (Erişim Tarihi: 28.04.2015).

Teacher Competencies and Teacher Education in International Reports

Mustafa Yavuz, Tuğba Özkaral, Derya Yıldız†
Necmettin Erbakan University

Extended Abstract

Introduction: Developments experienced in the world and in our country, technological inventions and innovations make it essential to revise many elements about life. In this respect, it is necessary to determine various standards or competencies in order to make teachers who are taught have intended and contemporary features, and restructuring teacher education is being discussed accordingly. There are many domestic and overseas researches and reports done on teachers. It is believed that investigating these researches and reports would be beneficial about teacher education which plays an important part in Turkish education system. Thus, what is purposed in the research is to contribute to our country by investigating the reports published by the institutions studying at an international level on teacher competencies, education and educators.

Method: In the study, the case study which is one of the qualitative research methods was employed. The data in the research were obtained using “the document analysis”. Resources and materials of the research consisted of recently published reports of the institutions which study teacher education at an international level on teacher competencies, education and educators. The content analysis method was applied to analyze the data.

Results: The data obtained from the research show that there must be a relationship, a concordance, a connection-a strong association and responsibilities between higher education institutions and schools. On the other hand, it has been observed in the reports that teacher education at the level of master’s degree and research-based teacher education outstand. Particularly, the importance of research and research projects is emphasized in teacher education at the level of master’s degree. In the report published by ETUCE, it is emphasized and argued that all teachers must be taught at a master’s degree level. One of the findings outstanding in the research is that there must be a concordance in teacher education between theory and practice. Besides, statements expressing that “significance of practice must be reassessed” were found. This can be explained with situations such as “preventing the reality shock that teachers experience in the beginning of their careers” and so on. Another issue which is considered to be significant in teacher education is the necessity to provide future teachers with the opportunities to become technically and pedagogically specialized about “Information and Communication Technologies (ICT)”. Another remarkable point in the research is that “teacher dynamism” is considered as an inseparable part of professional development. One of the determined findings is that teacher dynamism is necessary in the initial education. The reports show that teacher educators are considered to be key point in teacher education. In order to provide high quality education and teaching in teacher education, abilities, qualities and specialization of teacher educators are important. Another issue emphasized in the reports is the professional development processes of teachers. It was determined in the research that the reports also gave wide coverage to qualities, competencies or standards of teachers. Some necessary qualities of the age are causing changes in the duties and qualities of teachers known as traditional. Therefore, competencies such as problem solving and teamwork which are among the skills of the 21st century come into prominence in the reports.

Conclusion: In the literature, there are researches supporting teacher education at a master’s degree level. Maden (2014), for instance, states that it is found adequate to receive education at the level of a bachelor’s degree to practice teaching profession as in many professions in Turkey but “it must be obligatory to have complete a master’s degree” in order to teach. It is thought that the most important output of a master’s degree level and research-focused teacher education is to educate teachers who possess competence to follow publications in the field, continue learning, are research literate and have capacity to solve the problems that they perceive in the educational process. The significance of practice in teacher training programs is emphasized in many studies in the literature. Küçükahmet (2007) believes that one of the issues which must be placed into the programs teaching teachers carefully is practice activities. The unity that would be provided about this issue

†Corresponding Author: Derya Yıldız, Necmettin Erbakan University, dcyildiz@konya.edu.tr

will determine the standard of teaching teachers. In their researches, Aykaç, Kabaran and Bilgin (2014) concluded that a major part of the programs in Germany, England and especially Finland is based on teaching practices. In the literature, there are many researches supporting that teacher educators have great importance in teacher education. For example, Doğan (2005) believes that the quality of instructors teaching teachers is essential to raise the quality of teaching profession. Thus, it is necessary to put emphasis on teaching instructors. In the literature, there are researches supporting professional development and necessities of teachers. For example, Seferoğlu (2004) believes that teachers who receive good vocational education can provide positive learning conditions for their students. Therefore, the presence of a continuous support provided for teachers on qualified teachers and qualified teaching is very important. According to the report of Eurydice (2013), schools in an increasing number of countries prepare professional development plans for teachers. Many countries take continuous professional support for teachers as their duties. Furthermore, participation in continuous professional development in some countries is an important factor for career improvement and increase in salary. The following suggestions can be made with reference to research findings:

Teacher education should be research based at the level of a bachelor's degree, afterwards it should be completed with a graduate study. In order to achieve a balance between practice and theory, opportunities for preservice student teachers should be enriched by benefiting from schools more. After starting teaching profession, professional development should continue in cooperation with faculties of education. Overseas experience of preservice student teachers should be increased within student exchange programs. Instructional technologies should be benefited more by increasing competencies of preservice teachers and teachers for information and communication technologies. In addition to gaining skills in the education of preservice teachers and professional development training of teachers, trainings should also be provided for gaining professional values and loyalty.

Key words: Competencies, Teacher education, Teacher educators.